

POLITIET

20 FEB 2012

POLITIDIREKTORATET	
20 FEB 2012	
Artikkel: 08-13	Ansøkt til: 008
Saksnummer: 11/2256	Dokument: 5

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep
0031 OSLO

Att. Gunnar Hauke

Deres referanse

Vår referanse
2011/02517-2 502

Dato
16.02.2012

Anmodning om innspill til høringsuttalelse

Det vises til henvendelse fra Politidirektoratet av 14. desember 2012, hvor det bes om innspill til høringsuttalelse i forhold til Juryutvalgets utredning, NOU 2011:13 – "Når sant skal skrives".

Juryutvalget har foretatt et grundig og omfattende arbeid for å utrede lekdommerinnslaget når de alvorligste straffesakene behandles i lagmannsretten. I sitt arbeid har utvalget delt seg i to fraksjoner – den såkalte lagrettefraksjonen som går inn for å videreføre ordningen med lagrette, jury, i de alvorligste straffesakene, og meddomsrettsfraksjonen som går inn for at lagmannsretten skal settes som meddomsrett bestående av to fagdommere og fem lekdommere ved ankeforhandlingen i alle fullstendige ankesaker.

Vestfold politidistrikt slutter seg til Juryutvalgets meddomsrettsfraksjon, og dennes anbefaling om å gå over til en ordning der de alvorligste straffesakene behandles av en meddomsrett, og at skyldspørsmålet således ikke lengre avgjøres av en jury.

Politidistriktet er enige med utvalget i at lekdommere skal ha betydelig innflytelse i strafferettspleien, og være i flertall ved avgjørelsen av skyldspørsmålet. Demokratisk kontroll med rettsvesenet og allmennhetens tillitt til domstolene er sentrale hensyn som gjør at lekdommerinnslaget i domstolenes avgjørelse av straffesaker må være betydelig, også ved lagmannsrettens avgjørelse av de alvorligste straffesakene.

Samtidig finner politidistriktet grunn til å fremheve at dyktige fagdommere også er helt sentralt både for å sikre kvalitet og rettssikkerhet og for å bevare og styrke allmennhetens tillitt til domstolene. Dette hensynet er viktig når valget skal tas mellom jury eller meddomsrett, da bør den ordning velges som i størst mulig grad trekker veksler på dommernes juridiske kvalifikasjoner og omfattende yrkeserfaring når den riktige avgjørelsen i straffesaken skal treffes. For politidistriktet betyr dette at den ordning som i best mulig grad sikrer god kommunikasjon mellom de to dommergruppene er å foretrekke. Et samarbeid mellom fagdommerne og lekdommerne, hvor gruppene ulike kvaliteter kommer frem og kommuniseres til den andre gruppen dommere, vil slik politidistriktet ser det styrke

Vestfold politidistrikt

avgjørelsesprosessen. Dette vil uten tvil oppnås best med en meddomsrettsordning også for de mest alvorlige straffesakene.

Videre er Vestfold politidistrikt enig med utvalget i at de hensyn og argumenter som taler for et sterkt lekmannselement i avgjørelsen av de alvorligste straffesakene, ikke trekker i en bestemt retning når det gjelder valget mellom jury eller meddomsrett.

Et annet helt sentralt element når valget skal tas mellom å fortsette med en juryordning eller gå over til en meddomsrettsordning for de alvorligste fullstendige straffesaksankene, er kravet til en skriftlig begrunnelse for avgjørelsen av skyldspørsmålet. Juryutvalget har på dette punktet blant annet referert fra, og sluttet seg til, Høyesteretts svar til Justisdepartementets høringsnotat om hurtigere straffesaksbehandling fra september 2006. Høyesterett uttaler her at "det fra et rettssikkerhetssynspunkt er meget betenkelig at de mest inngripende avgjørelser mot enkeltpersoner i vårt samfunn, og som endelig avgjør skyldspørsmålet i de mest alvorlige straffesakene er ubegrunnede. Det må være et overordnet mål å utforme prosessreglene slik at grunnleggende rettssikkerhetshensyn ivaretas". Politidistriktet slutter seg også til dette.

Utvalget har en gjennomgang av ulike alternative ordninger for hvordan det kan tenkes at en jury begrunner sin avgjørelse. Politidistriktet slutter seg til meddomsrettsfraksjonen i utvalget når denne vurderer disse alternativene som langt mindre tilfredsstillende enn det en begrunnet avgjørelse fra en meddomsrett vil være. Det kan således være liten tvil om at kravet til begrunnelse best ivaretas gjennom at meddomsrett velges som prosessform, og der meddommere og fagdommere deltar i et kollegium når saken avgjøres og i fellesskap utformer begrunnelsen som nedtegnes av en av fagdommerne.

I debatten om juryordningen har de som ønsker å beholde denne i en eller annen form, herunder utvalgets lagrettefraksjon, trukket frem blant annet at en juryordning sikrer at lekdommerne ikke overkjøres av fagdommerne. Som utvalgets meddomsrettsfraksjon fremhever er dette udokumenterte påstander.

Det er også fremhevet, blant annet av lagrettefraksjonen, at det er viktig å prioritere de alvorligste straffesaker høyt, underforstått at det gjøres best med en juryordning. Her finner politidistriktet grunn til å peke på to forhold. For det første vil skillet mellom hva som er alvorlige og mindre alvorlige straffesaker uansett bli skjønnspreget og derfor tilfeldig. For det andre vil langt de fleste straffesaker for de involverte fortone seg som alvorlige og være av stor betydning, og således kreve høy prioritet. Om lag 15 000 straffesaker i året behandles i dag av meddomsrett, enten i tingrett eller lagmannsrett, mange av disse så absolutt alvorlig for de involverte parter, uten at noen har tatt til ordet for å endre behandlingsformen av disse. Det er da vanskelig å se hvorfor 200 – 300 straffesaker i året skal behandles på en annen måte, altså med jury, som ikke i større grad enn meddomsrett ivaretar hensynene som ligger bak å ha et betydelig lekdommerinnslag, som ikke på noen dokumenterbar måte bedre ivaretar tilliten til domstolene og domstolenes legitimitet, men som gir en dårligere mulighet for å oppfylle kravet til begrunnelse, og for øvrig er langt mer ressurskrevende og tidkrevende.

For øvrig slutter politidistriktet seg til de argumenter og den nærmere begrunnelse meddomsrettsfraksjonen i utvalget gir for sin anbefaling når det gjelder å gå vekk fra juryordningen. Når det gjelder utvalgets øvrige anbefalinger finner en ikke grunn til å knytte nærmere kommentarer til dette.

Med hilsen

Marië Benedicte Bjørnland
Politimester

Saksbehandler: Politinspektør Kjetil Baustad Egelle